

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ Τμήμα Πληροφορικής

ΕΠΛ 232 – Προγραμματιστικές Τεχνικές και Εργαλεία

ΑΣΚΗΣΗ 3 – Δυναμικές Δομές Δεδομένων (Κώδικες Huffman)

Διδάσκων: Ανδρέας Αριστείδου

Υπεύθυνοι Εργαστηρίων: Παύλος Αντωνίου & Πύρρος Μπράτσκας

Ημερομηνία Ανάθεσης: 3 Νοεμβρίου 2023 Ημερομηνία Παράδοσης: 24 Νοεμβρίου 2023 ώρα 13:00

(ο κώδικας και τα άλλα αρχεία της εργασίας να υποβληθούν μέσω του Moodle)

Ι. Στόχοι

Στην εργασία αυτή θα ασχοληθούμε με **δυναμικές δομές δεδομένων** σε συνδυασμό με αναδρομικές συναρτήσεις. Συγκεκριμένα καλείστε να υλοποιήσετε τον αλγόριθμο **Huffman** για να συμπιέσετε και να αποσυμπιέσετε το περιεχόμενο αρχείων κειμένου. Για την υλοποίηση της άσκησης θα χρειαστεί να χρησιμοποιήσετε τα ακόλουθα στοιχεία:

- 1. Διάσπαση του προγράμματος σε πολλαπλά αρχεία .c και .h με χρήση generic **makefile** και ένα βασικό αρχείο huffman.c, μαζί με τα σχετικά αρχεία κεφαλίδας.
- 2. Κάθε αντικείμενο (module) πρέπει να συμπεριλαμβάνει τον σχετικό οδηγό χρήσης (driver functions, δείτε διάλεξη 12).
- 3. **Σχόλια** και οδηγό σχολίων με χρήση του **doxygen** αλλά και διάγραμμα εξαρτήσεων αντικειμένων με χρήση του **graphviz**.

Θα ξεκινήσουμε με την περιγραφή του αλγόριθμου και στη συνέχεια θα δώσουμε τα ζητούμενα.

II. Περιγραφή Κωδικών Huffman

Α. Εισαγωγή

Είναι γνωστό ότι για την αναπαράσταση κάποιου χαρακτήρα σε ένα υπολογιστικό σύστημα χρησιμοποιούνται πίνακες οι οποίοι ορίζουν τη δυαδική αναπαράσταση κάθε χαρακτήρα. Οι πιο γνωστοί τέτοιοι πίνακες είναι ο ASCII (7 bit), το Extended-ASCII (8 bit – οι πρώτοι 128 χαρακτήρες του δίδονται στο τέλος της εκφώνησης, στην ενότητα VI) και το UNICODE (16-bit). Για παράδειγμα, εάν έχουμε ένα αρχείο το οποίο περιέχει 1000 χαρακτήρες Extended-ASCII τότε το αρχείο θα έχει μέγεθος 8000 bits (δηλ., περίπου 1ΚΒyte).

Η χρήση σταθερού μεγέθους κωδικού αναπαράστασης χαρακτήρων (constant-length codes) κάνει πολύ εύκολη την κωδικοποίηση και αποκωδικοποίηση κάποιου αρχείου αφού κάθε όγδοο δυαδικό ψηφίο είναι η αρχή κάποιου νέου χαρακτήρα. Έτσι εάν ένα αρχείο περιέχει την ακόλουθη δυαδική ακολουθία 011000110110000101110010 τότε ο υπολογιστής μπορεί εύκολα να βρει ότι αυτό αναπαριστά την λέξη "car" (δες τον πίνακα ASCII στο τέλος της εκφώνησης). Η μέθοδος Huffman από την άλλη, η οποία επινοήθηκε το 1952 από τον τότε φοιτητή του MIT David A. Huffman, δημιουργεί μεταβλητού μεγέθους κωδικούς (variable-length codes) βάση του πιο κάτω συλλογισμού:

Ένας χαρακτήρας που έχει ψηλή πιθανότητα εμφάνισης σε ένα κείμενο (π.χ. 'a', 'e', ' ',...), πρέπει να χρησιμοποιεί όσο το δυνατό λιγότερα bits, ενώ χαρακτήρες με χαμηλότερη πιθανότητα εμφάνισης (π.χ. '@') μπορούν να χρησιμοποιούν περισσότερα bits.

Αυτή η μέθοδος στοχεύει στην κατά μέσο όρο μείωση του αριθμού των δυαδικών ψηφίων που χρειάζονται για την κωδικοποίηση κάποιου αρχείου και κατά συνέπεια στη μείωση του μεγέθους ενός αρχείου. Οι κωδικοί Huffman βρίσκουν πάρα πολλές πρακτικές εφαρμογές σε προγράμματα συμπίεσης (π.χ., pack), κωδικοποίηση αρχείων (π.χ., mp3, jpg κτλ.) και στα δίκτυα.

Σημειώστε ότι οι κωδικοί Huffman μας επιτρέπουν να συμπιέσουμε το περιεχόμενο των αρχείων χωρίς να χάσουμε πληροφορία (lossless compression), άρα ένα αποκωδικοποιημένο κείμενο είναι το ίδιο με το αρχικό κείμενο σε αντίθεση με άλλες μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την συμπίεση πολυμέσων και οι οποίες δεν μας επιτρέπουν να πάρουμε πίσω την αρχική πληροφορία (lossy compression).

B. Περιγραφή Αλγόριθμου Huffman μέσω Παραδείγματος

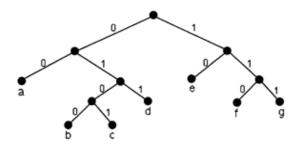
Για να κατανοήσουμε τη λειτουργία των κωδικών Huffman θα περιγράψουμε τώρα ένα αναλυτικό παράδειγμα. Υποθέστε ότι έχουμε ένα αρχείο **FILE** το οποίο αποτελείται από 100 χαρακτήρες που προέρχονται μόνο από το αλφάβητο {a,b,c,d,e,f,g}.

Επίσης υποθέστε ότι έχουμε αναλύσει ένα-ένα τους χαρακτήρες του FILE και βρίσκουμε ότι η πιθανότητα εμφάνισης κάθε χαρακτήρα του αλφάβητου (δηλ., πλήθος_εμφανίσεων_χαρακτήρα / 100) είναι αυτή που δίνεται στον Πίνακα 1 (τον οποίο ονομάζουμε **Πίνακα Πιθανοτήτων**).

Χαρακτήρας	Συχνότητα	Πιθανότητα Εμφάνισης
а	20	0.20
b	5	0.05
С	10	0.10
d	10	0.10
е	25	0.25
f	15	0.15
a	15	0.15

Πίνακας 1: Ο Πίνακας Πιθανοτήτων (πρώτη και τρίτη στήλη)

Ο πίνακας πιθανοτήτων θα αξιοποιηθεί από τον **Αλγόριθμο του Huffman** για να δημιουργηθούν κωδικοί μεταβλητού μεγέθους ανάλογα με την πιθανότητα εμφάνισης των χαρακτήρων σε ένα κείμενο. Συγκεκριμένα, ο αλγόριθμος του Huffman κατασκευάζει από τον Πίνακα Πιθανοτήτων ένα **Δυαδικό Δένδρο Huffman** όπως αυτό που παρουσιάζεται στο Σχήμα 1 (η περιγραφή του αλγόριθμου ακολουθεί στο Μέρος ΙΙ.Γ για αυτό δεν χρειάζεται ακόμη να καταλάβετε πώς δημιουργήθηκε το δένδρο).

Σχήμα 1: Το Δυαδικό Δένδρο Huffman που αντιστοιχεί στις πιθανότητες του Πίνακα 1

Υποθέστε τώρα ότι λαμβάνετε τα 7 μονοπάτια από την ρίζα του δένδρου προς τους τερματικούς κόμβους του σχήματος 1, καταγράφοντας σε κάθε κίνηση την κατεύθυνση προς την οποία πηγαίνετε (αριστερά καταγράφουμε το 0 και δεξιά καταγράφουμε το 1). Αυτή η διαδικασία δημιουργεί ένα κωδικό ανά γράμμα όπως φαίνεται στον Πίνακα 2 (τον οποίο θα ονομάσουμε Πίνακα Huffman)

ΕΠΛ232 – Προγραμματιστικές Τεχνικές και Εργαλεία – Τμήμα Πληροφορικής – Πανεπιστήμιο Κύπρου ©

Χαρακτήρας	а	b	С	d	е	f	g
Κωδικός Huffman	00	0100	0101	011	10	110	111

Πίνακας 2: Ο Πίνακας Huffman

Όπως βλέπουμε οι χαρακτήρες 'a' και 'e' οι οποίοι είχαν την ψηλότερη πιθανότητα εμφάνισης (δηλ., 20% και 25% αντίστοιχα) έχουν και το μικρότερο μήκος κωδικού (2 bits) ενώ ο χαρακτήρας 'b' που έχει την χαμηλότερη πιθανότητα εμφάνισης (δηλ., 5%) έχει το μεγαλύτερο μήκος κωδικού (4 bits).

Για να κατανοήσουμε το πλεονέκτημα της κωδικοποίησης Huffman (και χωρίς αυτό να έχει άμεση σχέση με τα ζητούμενα της άσκησης) αναλύουμε τώρα το παράδειγμα της εκφώνησης για να βρούμε πόσο αποδοτική μπορεί να είναι η συμπίεση. Καταρχήν θυμηθείτε ότι για να κωδικοποιήσουμε ένα οποιοδήποτε κείμενο με σταθερού μεγέθους κωδικούς (constant-length codes) για το αλφάβητο μας {a,b,c,d,e,f,g} θέλουμε 3-bits ανά χαρακτήρα (το οποίο μας δίνει 2^3 =8 κωδικούς που είναι αρκετοί για το αλφάβητο 7 χαρακτήρων). Εάν από την άλλη κάνουμε χρήση των κωδικών Huffman (όπως αυτοί δίνονται στον Πινάκα 2), τότε θέλουμε κατά μέσο όρο μόνο:

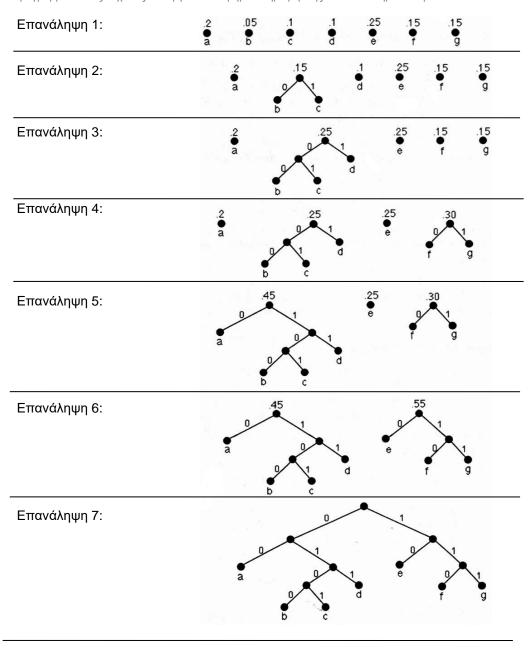
$$\sum_{i \in \{a,b,c,d,e,f,g\}} \pi i \theta \alpha \nu \acute{o} \tau \eta \tau \alpha \underline{\epsilon} \mu \phi \acute{a} \nu i \sigma \eta \varsigma_i * \mu \acute{\eta} \kappa ο \varsigma \underline{\kappa} \omega \delta i \kappa ο \acute{v}_i = (0.2*2) + (0.05*4) + (0.1*4) + (0.1*3) + (0.25*2) + (0.15*3) + (0.15*3) = 2.7 bits / χαρακτήρα (αντί 3 bits ανά χαρακτήρα).$$

Σε πραγματικές εφαρμογές η εξοικονόμηση είναι πολύ μεγαλύτερη!

Γ. Δημιουργία Δένδρου Huffman

Θα περιγράψουμε τώρα σε υψηλό επίπεδο αφαιρετικότητας τον αλγόριθμο του Huffman ο οποίος μετατρέπει τον πίνακα πιθανοτήτων του πίνακα 1 στο δυαδικό δέντρο του σχήματος 1. Στην συνέχεια θα δώσουμε ένα αναλυτικό παράδειγμα για να εμπεδώσετε την λειτουργία του αλγορίθμου:

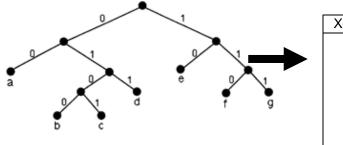
- Αρχικά για κάθε γράμμα του αλφαβήτου δημιούργησε ένα δένδρο αποτελούμενο μόνο από τη ρίζα σημειωμένη με την αντίστοιχη πιθανότητα εμφάνισης του. Στο σχήμα 2 (επανάληψη 1) δείχνουμε 7 χαρακτήρες μαζί με την αντίστοιχη πιθανότητα εμφάνισης.
- Επανέλαβε τα ακόλουθα βήματα μέχρι να μείνει μόνο ένα δένδρο:
  - Επέλεξε τα δύο δένδρα S1 και S2 τα οποία έχουν τη χαμηλότερη πιθανότητα εμφάνισης p1 και p2 αντίστοιχα (p1<=p2). Στην περίπτωση ισοβαθμίας πιθανοτήτων τριών ή περισσοτέρων δένδρων επέλεξε όποια δένδρα επιθυμείς.
  - 2. Συγχώνευσε τα δένδρα S1 και S2 σε ένα δυαδικό δένδρο με ρίζα το S ως ακολούθως: τοποθέτησε το S1 το S2 σαν παιδιά του S (με αυθαίρετη αλλά κοινή σειρά τόσο στη κωδικοποίηση όσο και στη αποκωδικοποίηση). Επίσης σημείωσε ως πιθανότητα εμφάνισης του S το (p1+p2).

Σχήμα 2: Αναλυτικό παράδειγμα δημιουργίας Δυαδικού Δένδρου Huffman

Δ. Μετατροπή Δένδρου Huffman σε Πίνακα Huffman

Έχοντας δημιουργήσει το δένδρο huffman τώρα περιγράφουμε πώς το επεξεργαζόμαστε αποδοτικά. Σημειώστε καταρχάς ότι ο κωδικός huffman κάποιου χαρακτήρα είναι το μονοπάτι το οποίο διανύουμε από τη ρίζα του δένδρου μέχρι να φτάσουμε στον χαρακτήρα. Ωστόσο για να βρούμε το σωστό μονοπάτι θα χρειαζόταν στη χειρότερη περίπτωση να ψάξουμε όλα τα μονοπάτια του δένδρου ενώ εάν αποθηκεύαμε το δένδρο σαν ένα πίνακα (όπως αυτός φαίνεται πιο κάτω στα δεξιά) τότε θα μπορούσαμε να γλιτώσουμε αυτή την ακριβή διαδικασία. Για να φτιάξουμε τον πίνακα Huffman μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε αναδρομική διαδικασία.

Χαρακτήρας	Κωδικός Huffman
а	00
b	0100
С	0101
d	011
е	10
f	110
g	111

Το Δυαδικό Δένδρο Huffman

Ο Πίνακας Huffman

Ε. Κωδικοποίηση Αρχείου

Χρησιμοποιώντας τον Πίνακα Huffman μπορούμε τώρα να κωδικοποιήσουμε ένα αρχείο χαρακτήρων με την ακόλουθη λογική: διαβάζουμε ένα χαρακτήρα **c** από το αρχείο και στη συνέχεια βρίσκουμε από τον Πίνακα Huffman τον κωδικό που αντιστοιχεί στον c (έστω ότι τον ονομάζομαι **h(c)**). Τέλος γράφουμε τον **h(c)** σε ένα νέο αρχείο **outfile**.

Π.χ. για την λέξη **bag** θα δημιουργήσουμε με τον πιο πάνω πίνακα τον κωδικό 010000 111.

Σημείωση: Στην υλοποίηση σας ο παραγόμενος κωδικός είναι δυνατό να διαφέρει. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε δυο παράγοντες: α) στο γεγονός ότι έχετε χρησιμοποιήσει μεγαλύτερο αλφάβητο και β) στο γεγονός ότι έχετε επιλέξει διαφορετικούς κόμβους προς συγχώνευση σε περίπτωση ισοβαθμίας πιθανοτήτων τριών ή περισσοτέρων κόμβων.

Ζ. Αποκωδικοποίηση Αρχείου

Για να αποκωδικοποιήσουμε μια ακολουθία από δυαδικά ψηφία απροσδιορίστου μεγέθους αξιοποιούμε το δένδρο Huffman με την έξης διαδικασία:

- Διαβάζουμε σειριακά την ακολουθία από δυαδικούς χαρακτήρες από αριστερά προς τα δεξιά.
- Εάν βρούμε 0 προχωρούμε αριστερά στο δένδρο, ενώ στην αντίθετη περίπτωση προχωρούμε δεξιά μέχρι να βρούμε κάποιο τερματικό κόμβο οπόταν τυπώνουμε και τον χαρακτήρα που είναι αποθηκευμένος σε αυτό τον κόμβο.

Για παράδειγμα για να αποκωδικοποιήσουμε την ακολουθία 010000111 ακολουθούμε την έξης σειρά:

0	1	0	0	0	0	1	1	1
left	right	left	left	left	left	right	right	right
			h		а			a

Για να είναι ο πιο πάνω τρόπος αποκωδικοποίησης λειτουργήσιμος δεν πρέπει κανένας κωδικός να είναι πρόθεμα (δηλαδή να περιέχεται σαν το αρχικό τμήμα) οποιουδήποτε άλλου κωδικού. Ευτυχώς, αυτή η απαίτηση διασφαλίζεται πάντοτε από το γεγονός ότι οι χαρακτήρες βρίσκονται αποθηκευμένοι σαν τερματικοί κόμβοι επομένως μεταξύ οποιονδήποτε δυο χαρακτήρων ο κωδικός Huffman θα διαφέρει πάντοτε κατά τουλάχιστο 1 bit!

ΙΙΙ. Ζητούμενα Άσκησης

Κατασκευάστε ένα πρόγραμμα το οποίο θα υλοποιεί τις ακόλουθες λειτουργίες:

- Θέμα 1: Υπολογισμός Πιθανοτήτων
- **Θέμα 2**: Δημιουργία Δένδρου Huffman
- Θέμα 3: Κωδικοποίηση Αρχείου
- Θέμα 4: Αποκωδικοποίηση Αρχείου

Θέμα 1: Υπολογισμός Πιθανοτήτων

Το πρώτο ζητούμενο είναι η κατασκευή του πίνακα πιθανοτήτων των χαρακτήρων. Σας δίνεται ένα αρκετά μεγάλο αρχείο κειμένου (sample.txt) το οποίο πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να υπολογιστούν οι πιθανότητες των πρώτων 128 χαρακτήρων του πίνακα ASCII (που φαίνονται στην ενότητα VI).

Συγκεκριμένα, έστω Huffman η εντολή που έχει δημιουργηθεί από την μεταγλώττιση του προγράμματος σας. Το πρόγραμμα σας πρέπει να υποστηρίζει την ακόλουθη εντολή:

```
$./huffman -p sample.txt probfile.txt
```

Το όρισμα -p δηλώνει ότι θέλετε να υπολογίσετε την πιθανότητα (probability) των χαρακτήρων. Το αρχείο sample.txt είναι ένα μεγάλο αρχείο κειμένου το οποίο πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή του αρχείου probfile.txt (το αρχείο sample.txt μπορείτε να το προμηθευτείτε από το αρχείο as3-supplementary.zip το οποίο βρίσκεται αναρτημένο στην ηλεκτρονική μας πύλη). Το αρχείο probfile.txt είναι το αποτέλεσμα του προγράμματος σας και περιέχει 128 πραγματικούς αριθμούς οι οποίοι αναπαριστούν την πιθανότητα εμφάνισης κάθε χαρακτήρα στην σειρά των χαρακτήρων ASCII.

Παράδειγμα sample.txt:

International Coffee Organization, ICO, producing countries will present a proposal for reintroducing export quotas for 12 months from April 1 with a ...

Παράδειγμα probfile.txt:

```
...
0.03333333
0.005
```

Θέμα 2: Δημιουργία Δένδρου Huffman

Το δεύτερο ζητούμενο είναι η δημιουργία του δένδρου Huffman και η εκτύπωση των παραγόμενων κωδικών στην οθόνη και σε αρχείο. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα σας πρέπει να υποστηρίζει την ακόλουθη εντολή:

```
$./huffman -s probfile.txt
```

Σε αυτή την περίπτωση το πρόγραμμα πρέπει να εκτυπώνει στην οθόνη τους κωδικούς huffman όλων των χαρακτήρων του πίνακα ASCII στο διάστημα [32 έως 126] (αυτό επειδή οι υπόλοιποι δεν θα παρουσιαστούν ορθά στην οθόνη). Επίσης πρέπει να τυπώνει σε ένα αρχείο "codes.txt" όλους τους κωδικούς του πίνακα ASCII στο διάστημα [0 έως 127]. Το αρχείο probfile.txt περιέχει και πάλι τις πιθανότητες για κάθε επί μέρους χαρακτήρα του πίνακα ASCII (υποθέτουμε ότι έχει δημιουργηθεί από το θέμα 1)

```
Παράδειγμα codes.txt:
...
111
01101
0111
```

Θέμα 3: Κωδικοποίηση Αρχείου

Το τρίτο ζητούμενο είναι η κωδικοποίηση ενός αρχείου κειμένου data.txt χρησιμοποιώντας το δένδρο Huffman το οποίο δημιουργεί το πρόγραμμα σας (με τις συναρτήσεις που υλοποιήθηκαν στο θέμα 2). Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα σας πρέπει να υποστηρίζει την ακόλουθη εντολή:

```
$./huffman -e probfile.txt data.txt data.txt.enc
```

Το αρχείο probfile.txt περιέχει τις πιθανότητες για κάθε επί μέρους χαρακτήρα του πίνακα ASCII. Το αρχείο κειμένου data.txt περιέχει μια απροσδιορίστου μεγέθους ακολουθία χαρακτήρων ASCII. Τέλος το αρχείο data.txt.enc περιέχει την κωδικοποιημένη ακολουθία ως μια σειρά από "1" και "0".

Παράδειγμα data.txt.enc :

Θέμα 4: Αποκωδικοποίηση Αρχείου

Το τέταρτο ζητούμενο είναι η αποκωδικοποίηση ενός αρχείου κειμένου data.txt.enc χρησιμοποιώντας το δένδρο Huffman το οποίο δημιουργεί το πρόγραμμα σας βάση του probfile.txt (με τις συναρτήσεις που υλοποιήθηκαν στο θέμα 2). Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα σας πρέπει να υποστηρίζει την εντολή:

\$./huffman -d probfile.txt data.txt.enc data.txt.new

Το κωδικοποιημένο αρχείο data.txt.enc θα περιέχει το συμπιεσμένο αρχείο (από το θέμα 3) σαν μια ακολουθία ψηφίων "1" και "0" ενώ το αρχείο data.txt.new θα πρέπει να περιέχει το αποσυμπιεσμένο αρχείο (αν η υλοποίηση είναι σωστή, το data.txt.new περιέχει τις ίδιες πληροφορίες με το data.txt).

Η εντολή diff, ελέγχει στο UNIX εάν δυο αρχεία περιέχουν τα ίδια στοιχεία.

\$diff data.txt.new data.txt => δεν πρέπει να επιστρέφει τίποτα.

ΙV. Κριτήρια αξιολόγησης

ΣΥΝΟΛΟ		
Διάσπαση Προγράμματος σε Πολλαπλά Αρχεία, Makefile, Γενική εικόνα (ευανάγνωστος κώδικας, σχόλια, δομή, αποδοτικότητα κλπ.)		
Θέμα 4 (Αποκωδικοποίηση Αρχείου)	15	
Θέμα 3 (Κωδικοποίηση Αρχείου)	15	
Θέμα 2 (Δημιουργία Δένδρου Huffman)	45	
Θέμα 1 (Υπολογισμός Πιθανοτήτων)	10	

V. Γενικές Οδηγίες

Το πρόγραμμα σας θα πρέπει να συμβαδίζει με το πρότυπο ISO C, να περιλαμβάνει εύστοχα και περιεκτικά σχόλια, να έχει καλή στοίχιση και το όνομα κάθε μεταβλητής, σταθεράς, ή συνάρτησης να είναι ενδεικτικό του ρόλου της. Να χρησιμοποιήσετε το λογισμικό τεκμηρίωσης doxygen έτσι ώστε να μπορούμε να μετατρέψουμε τα σχόλια του προγράμματός σας σε HTML αρχεία και να τα δούμε με ένα browser. Η συστηματική αντιμετώπιση της λύσης ενός προβλήματος περιλαμβάνει στο παρόν στάδιο τη διάσπαση του προβλήματος σε μικρότερα ανεξάρτητα προβλήματα που κατά κανόνα κωδικοποιούμε σε ξεχωριστές συναρτήσεις. Για αυτό τον λόγο σας καλούμε να κάνετε χρήση συναρτήσεων και άλλων τεχνικών δομημένου προγραμματισμού που διδαχτήκατε στο ΕΠΛ131. Επίσης, σας θυμίσουμε ότι κατά την διάρκεια της εκτέλεσης του προγράμματος σας αυτό θα πρέπει να δίνει τα κατάλληλα μηνύματα σε περίπτωση λάθους. Το πρόγραμμα σας θα πρέπει να μεταγλωττίζεται στις μηχανές του εργαστηρίου. Κώδικας που δεν μεταγλωττίζεται βαθμολογείται με 0 (ανεξαρτήτως εάν υπάρχουν σωστά σχόλια). Δεν επιτρέπεται αλλαγή στον κώδικα μετά την υποβολή του στο Moodle.

VI. Ο Πίνακας Extended ASCII (πρώτοι 128 χαρακτήρες)

. Ο Πίνακας Extended ASCII (πρώτοι	
000 00000000 NUL (Null char.)	064 01000000 @ (AT symbol)
001 00000001 SOH (Start of Header)	065 01000001 A
002 00000010 STX (Start of Text)	066 01000010 B
003 00000011 ETX (End of Text)	067 01000011 C
004 00000100 EOT (End of Transmission)	068 01000100 D
005 00000101 ENQ (Enquiry)	069 01000101 E
006 00000110 ACK (Acknowledgment)	070 01000110 F
007 00000111 BEL (Bell)	071 01000111 G
008 00001000 BS (Backspace)	072 01001000 H
009 00001001 HT (Horizontal Tab)	073 01001001 I
010 00001010 LF (Line Feed)	074 01001010 J
011 00001011 VT (Vertical Tab)	075 01001011 K
012 00001100 FF (Form Feed)	076 01001100 L
013 00001101 CR (Carriage Return)	077 01001101 M
014 00001110 SO (Shift Out)	078 01001110 N
015 00001111 SI (Shift In)	079 01001111 O
016 00010000 DLE (Data Link Escape)	080 01010000 P
017 00010001 DC1 (XON) (Device Control 1)	081 01010001 Q
018 00010010 DC2 (Device Control 2)	082 01010010 R
019 00010011 DC3 (XOFF)(Device Control 3)	083 01010011 S
020 00010100 DC4 (Device Control 4)	084 01010100 T
021 00010101 NAK (Negative	085 01010101 U
Acknowledgement)	086 01010110 V
022 00010110 SYN (Synchronous Idle)	087 01010111 W
023 00010111 ETB (End of Trans. Block)	088 01011000 X
024 00011000 CAN (Cancel)	089 01011001 Y
025 00011001 EM (End of Medium)	090 01011010 Z
026 00011010 SUB (Substitute)	091 01011011 [(left/opening bracket)
027 00011011 ESC (Escape)	092 01011100 \ (back slash)
028 00011100 FS (File Separator)	093 01011101] (right/closing bracket)
029 00011101 GS (Group Separator)	094 01011110 ^ (caret/cirumflex)
030 00011110 RS (Request to Send)(Rec Separator)	095 01011111 _ (underscore)
031 00011111 US (Unit Separator)	096 01100000 `
032 00100000 SP (Space)	097 01100001 a
033 00100001 ! (exclamation mark)	098 01100010 b
034 00100010 " (double quote)	099 01100011 c
035 00100011 # (number sign)	100 01100100 d
036 00100100 \$ (dollar sign)	101 01100101 e
037 00100101 % (percent)	102 01100110 f
038 00100110 & (ampersand)	103 01100111 g
039 00100111 ' (single quote)	104 01101000 h
040 00101000 ((left/opening parenthesis)	105 01101001 i
041 00101001) (right/closing parenthesis)	106 01101010 j
042 00101010 * (asterisk)	107 01101011 k
043 00101011 + (plus)	108 01101100 1
044 00101100 , (comma)	109 01101101 m
045 00101101 - (minus or dash)	110 01101110 n
046 00101110 . (dot)	111 01101111 o
047 00101111 / (forward slash)	112 01110000 p
048 00110000 0	113 01110001 q
049 00110001 1	114 01110010 r
050 00110010 2	115 01110011 s
051 00110011 3	116 01110100 t
052 00110100 4	117 01110101 u
053 00110101 5	118 01110110 v
054 00110110 6	119 01110111 w
055 00110111 7	120 01111000 x
056 00111000 8	121 01111001 y
057 00111001 9	122 01111010 z
058 00111010 : (colon)	123 01111011 { (left/opening brace)
059 00111011 ; (semi-colon)	124 01111100 (vertical bar)
060 00111100 < (less than)	125 01111101 } (right/closing brace)
$061 \ 00111101 = (equal sign)$	126 01111110 ~ (tilde)
062 00111110 > (greater than)	127 01111111 DEL (delete)
063 00111111 ? (question mark)	

Καλή Επιτυχία!